

foregik en Udstykning ad privat Vej. Naar Staten og den private Virksomhed arbejder Side om Side, vil jo den praktiske Virkelighed vise, ved hvilken Fremgangsmaade man naar de bedste Resultater. Jeg kan ikke forstaa den Tankegang, som er raadende hos de Folk, som Gang efter Gang fraraader det foreliggende Lovforslag med den Begrundelse, at det vil blive en daarlig Lov, en Lov, som ingen kan være tjent med at virke under. Hvis det er rigtigt, kan man i Virkeligheden spare sin Ængstelse, for saa er der jo ingen, der vil benytte sig af den. Jeg mener imidlertid, at det vil blive en god Lov, men det vil ikke sige det samme som, at der slet ingen Mangler er ved Lovforslaget. Jeg vil pege paa den Mangel, som efter min Mening fremkommer derved, at de, som overtager de Brug, her er Tale om, kommer ind under saadanne Vilkaar, at de fuldstændig frit kan skalte og valte med Brugene, uden at Staten har noget som helst Indseende med, at den Hjælp, den yder, bliver benyttet til det Formaal, hvortil den er tænkt. Jeg vil derfor takke mit Partis Ordfører for de Udtalelser, han fremkom med i saa Henseende, ligesom jeg vil takke den højtærede Landbrugsminister for det Tilsagn, han gav om at ville forhandle med Udvalget om dette Spørgsmaal, og jeg vil udtale Haabet om, at disse Overvejelser vil resultere i en Ordning, der bliver saa lidt snærende som muligt for de paagældende, men tillige giver Sikkerhed for, at den Samfundshjælp, som her gives, virkelig kommer til at gavne i den Retning, som det er Hensigten.

Efter min Opfattelse har Staten ved den Jordlovgivning, som vi er inde i, stillet sig to Opgaver, for det første at oprette saa mange smaa Brug som muligt og dernæst at bringe dem i Hænderne paa Folk, som er mindre kapitalstærke. Det er denne sidste Opgave, der efter min Formening gør det nødvendigt at træffe nogle Forholdsregler med Hensyn til den frie Omsætning. Det er sikkert rigtigt, at Lovgivningsmagten ogsaa har den Opgave at hjælpe de kapitalsvage til at komme i Besiddelse af disse Brug, thi hvis det ikke var Opgaven, var der ingen som helst Grund til at gøre Skel mellem de mindre kapitalstærke og de mere kapitalstærke. Hvis det kun var Opgaven at oprette saa mange Brug som muligt, hvorfor skulde vi saa afskære de mere bemidlede fra at medvirke ved Tilvejebringelsen af dette Samfundsgode? Nej, Opgaven er at hjælpe de kapitalsvage, og naar man saaledes stiller nogle gunstigere end andre, er det ogsaa givet, at hvad enten Begunstigelsen bestaar i en

Rentelettelse eller i direkte Tilskud, vil den kunne kapitaliseres, enten den saa er stor eller lille, og lad mig indskyde den Bemærkning, at jeg aldeles ikke mener, den er saa stor som det Tilskud, der gives, men jeg mener dog, der er en Begunstigelse, og denne vil kunne kapitaliseres og indkasseres, naar man sælger Ejendommen. Jeg vil nu haabe, at den Forhandling, der vil komme i Udvalget om dette Spørgsmaal, maa føre til et godt Resultat, og dermed forstaaer jeg et Resultat, som de, der kommer i Besiddelse af disse Brug, kan være tjente med, men som ogsaa Samfundet kan være tjent med.

Jeg vil dernæst gøre nogle Bemærkninger om det Spørgsmaal, som Gang efter Gang ude i Landet i Agitationen har været ført frem, og som ogsaa har været ført frem i denne Forhandling, Spørgsmaalet om Ekspropriation. Den højtærede Landbrugsminister har udtalt, at det var blevet et Slagord, at det var en fiks Idé hos de Folk, som Gang efter Gang fører Tanken om Ekspropriation frem. Det forekommer mig, at den højtærede Landbrugsminister deri har fuldkommen Ret. Det er næsten blevet saaledes, at for visse Partier er det det afgørende: faar vi Ekspropriation, ja, saa faar vi billig Jord, og faar vi ikke Ekspropriation, saa faar vi dyr Jord. Jeg vil i saa Henseende minde om, hvad den ærede Ordfører for Socialdemokratiet sagde her i Salen forleden Dag, og de Beviser, han vilde føre i Marken for, at dette Opkøb af Jord skulde bidrage til at forhøje Jordprisen i usædvanlig Grad. Det ærede Medlem Hr. Olufsen nævnte som Eksempel en Udstykning fra en Gaard, Bondehaven, i Randers Amt, men da man fik Forholdet oplyst af det ærede Medlem Hr. Lillelund, som vidste Besked, viste det sig, at dette Eksempel beviste akkurat det modsatte af det, det ærede Medlem vilde bevise. Jeg vil endvidere ved et Citat af det ærede Medlems Tale søge at paavise, hvor overdreven, hvor ganske forkert hans Bedømmelse er med Hensyn til Betydningen af en Ekspropriationsbestemmelse og i det hele taget med Hensyn til den Prisstigning, et saadant Opkøb af Jord vil foraarsage. Det ærede Medlem sagde overfor den højtærede Landbrugsminister og det ærede Medlem Hr. Stengaard-Kirkegaard, at de havde en ganske forkert Opfattelse, naar de mente, at dette Opkøb ikke vilde have nogen nævneværdig Indflydelse paa Jordprisen; de havde i den Henseende henvist til en Statistik, men dertil siger det ærede Medlem Hr. Olufsen: „Hvis den højtræede Minister og det ærede Medlem Hr. Stengaard-Kirke-